

قوج قردردی » [دده قورقود، ص ۹] جملهرینک ترجمه سیدر . قهرمانلره عنوان و لقب اولارق قوللائیلان تورکی سوزلر [آلا آتلی آس دونلی ... ومعنی این آنست که اسب آلنشسته باشد و جامه سمور پوشیده (۱۶۴ ورق)] استعمالی، وبو صورتده بوکون بیله

آلا قارجینالغ بهادر » [روس جغرافیا جمعیتی نك انوغرافیا مجموعه سی ، ۱۸۵۸ ، پترسبورغ] صورتده کی جملهرک استعمالی، « رشیدالدین الطیب » ده کی بو یارچهرلرک « اوغوز نامه » داستاندن ترجمه ایدیلدیکنده شبهه محل بر اقیور .

« قورقوت آتا » حقنده « امیر علیشیر نوابی » ، « نسائم الحبه من شام الفتوة » ده دیورکه : « قورقوت آتا علیه الرحمه ترك اولوسی اراسیدا شهرتی اندین ارتوغراق دورکه شهرت غه احتیاجی بولغای . مشهور مونداغ دورکه نیجه بیل اوزیدین بورتقی نی نیجه بیل اوزیدین سونکتی نی کلورنی دیب دورکه کوب موعظه آمیز مغزلیق سوزلر ارادا بار . [آسیا موزه خانه کتبخانه سی نسخه سندن نقلاً « بارتولد » ک مقاله سنده ، آرکه اولوزی جمعیتی

« امیر علیشیر نوابی »، قورقوت آتایی بر « ولی » دیه کو	ستهر برکن، دیگر بر تورک
مؤرخ ده « قورقوت آتا » یی مجوسیلر حکیمی و راهبیری اولان با	شیلرک پیغمبری کی کوستریور :
« تاریخ دوست سلطان » ده [احمد ذکی ولیدی بک آلتده	اولان یکانه اسکی نسخه ده]
اوز بک خانک اسلامیتی قبوله تائبر افسانه ذکر ایدیلی	ر : اسلام علماسیله مجوسی
کاهنلری مناظره ایتمشیر . کاهنلرک سحری باطل اولدقده [خ	ان حکم قیلدی کم قورقوددین
یوروب استانکز لر ... ملازم چقوب قورقوددین باقی ایر	« کوردیلر قورقودنک باشنده
افسانه دن او یله آ کلاشیلور که ، اسلاملر عاجز قالدق	ی زمان محمد سیعمره ، باقسار ایسه
« قورقود »ه مناجعت ایدرک استمداد ایدیسور ردی	لغازی خانک « شجره تراکه » ده
« قورقود » ی تورکنلرک جدا اعلامی دیه ذکر ایتدیکنی ، « اولیا	چلی » و « اولیثار یوس » کی سیاحلرک
افاده سنه کوره ماوراء قافقاس تورکلرنده ۱۷ نجی عصرده	قورقود باقتی » حقنده روایتلر
اولدغیر « اناسیتر انسهف » مقاله سنده سلطان ایدیسور	

[۱] سلطان مراد تانی زماننده یازلمش « تاریخ آل سلجوق » نام اثرده [پترسبورغ آسیا موزه خانه سی

صو آياغی اير قورقوت
 فلا کتدی سین قورقت
 باقی پیری ایمهس بین
 کوز کدی سال قولم توت
 سزدن مدد تله یمن
 سوناق آتا اولیا
 سزدن مدد تله یمن
 قورقوت آتا اولیا...

[ابو بکر دیلیف ، قیرغیز عقیده لری عالمندن ، قازان ۱۸۹۹]

کندک قازاق باقشیلری جرولرنده :

اولو دیسه م اولو ایمهس
 تری دیسه م تری ایمهس
 آتا قورقوت اولیا

[رادلوی ، تورک قوملرینک خلق ادبیاتی نمونه لری ، ۳ نجی جلد ، ۷ : صحیفه]

سیر دریا نهرینک آرال کولینه یقین یرنده قورقوت استاسیونی قربنده «قورقوت آتاه»
 قبری وار در [۸] . قیرغیز قازاقلر، اوز بک - قارا قالپاقلر بوقبری زیارت ایدر لر. بوقبر

[۸] پروفیسور بارتولد، اولیئاریوس (Adom Olearii) سیاحتنامه سنک در بند زیارتگاهینه

ان دیلان جازا...
 ۱۸۹۹ - آرکا اولوزی جمعیتی شرق شیبلیک مجموعه لری ، ۱۹ جلد ، ۱ نجی جزه ، ۷۳ - ۷۸
 ۱۸۹۹ - «اولیئاریوس» روایتنه نظر آ، محلی تورکلرک عقیده لرینه کوره «امام قورقوت» ۲۰۰
 سورمش و اصحاب پیغمبردن اولمشدر . « دده قورقوت » روایتنده اولان قازان بکی ،
 «ایلیخان غازان» ایله عین شخص ظن ایتمشدر . دیمککه اون بدنجی عصرده آذربایجان
 «دده قورقوت» قورقودین ایلدی . سلطان محمد کیمه نارسه ایلینک سیه . وقتند جلب ایتمشدر .
 روس چاری پتر اولیئاریوس «در بند» دیملوتمش تولان ره نیش «قلته مپ» کین آذربایجانده لوغوزلر ه قاندا
 ایتمشدوب خاطره دفترینه قید ایتمدیکنی «فره ن» ذکر ایدیور . دیمککه ۱۸ نجی
 قورقوت کیمه نارسه ایلدی . له نجه ایدر ایتمشدر . « دده قورقوت » چکاه لری - دایمجا او
 و عینده قورقوت کیمه نارسه ایلدی . سلطان محمد کیمه نارسه ایلینک سیه . وقتند جلب ایتمشدر .
 ک دسیانده جوق شرقلی ره قوی اولان محترم استاد کور بیل زاده فواد بک ، «قورقود»
 قورقوت کیمه نارسه ایلدی . سلطان محمد کیمه نارسه ایلینک سیه . وقتند جلب ایتمشدر .
 مقاله سی هنوز نشر ایلمه دی . بومسئله قیتما دیگر بونوک موضوعلرده کی تبعلر نده
 فلر ، « تورکیا تاریخی » - « تورک ادبیاتی تاریخی » کی [تلمس ایندکاری حالده ،
 نته کیریمه مشلدر . استادک بونک حقنده بکا شفاهاً وردکاری معلومه نظر آ ،
 ده حالا « دده قورقود » دن بعض حکایه لر سوله نیلمه سی احتمالی بک چوقدر .
 آناطولی کویلر

حقنده «ابو بکر دیبایف» ك [«روس آرکاولوژی مجموعه‌لری» نده] مقاله‌لری واردر. قبرك ایکی طرفدن آلتمش رسملری ده نشر اولمشدر [۱۳ نجی جلد، ۴۱ ص].
قیرغیزلرک قومی داستانلری اولان مشهور «ماناس» ده قورقوت نامنه تصادف ایتدیكمز کی، «کتاب دده قورقود» ده اولان عنصرلری ده کورویورز :

صو آياغی قورقوتدن

مارغیلاندی باستی دید

[رادلوف ، تورک خلق ادبیاتی نمونه‌لری، ۵ جلد، ۴۸ ص]

« رادلوف »، ترجمه‌سنده ، قورقوتی جغرافی بر اسم، برچشمه اولارق (Von der Quelle des Kurkut) ذکر ایدر. حالبوکه قیرغیز - قازاق خلق ادبیاتنده « صو آياغی قورقوت » ديه، قورقوت آتا قبری اولان سیر دریا منصبی آرال کولی طرفلری ، « صو باشی سلیمان » ديه ده فرغانه ولایتنده « اوش » طرفلنده اولان تحت سلیمان داغلی (سیر دریا منبعلری) قصد اولونور .

آلتمش جیلی مک قولون

چیراتب بایلاب صالحدی دید

یتمش جیلی مک قولون

ایرکله‌لته بایلاب صالحدی دید

بویوره‌لر آلتمش قادی دید

کولیده، چیققی قلدی دید [ص ۴۸]

« دپه کی ات ییغدی ، کول کی قیز صاغدردی » ، وداها بوکی تعبیرلر هر ایکی اثرده ده پک چوقدر . « دده قورقود » کتسابنده اسمی تکرار تکرار ذکر ایدیلن « قاضیلق داغی » نی، بز « ماناس » دده کورویورز :

تورت کولدی تورا کوچتی دید

قاضیلق دک اوینا

کوره بوزدک اوینا

باتر ماناس باردی دید [ص ۲۵۱]

قازاق - قیرغیزلرده سوکیلینک کوزلرینی مدح ایدرکن « قورقوت یا قش چراق (شمع) کی پارلایور » دیمک معتاددرکه، بو، خلق ادبیاتنده کیرمشدر:

ایچن نور (۵) بولای

ایچن نور (۵) بولای

ایچن نور (۵) بولای

« ايرتوشتوك » حكايه سنده « ايل آمان » ك نهرده كوردىكى آق جكر دن [« دده قورقود » ده
يغناق] جالماغوز [ديو ، جنوار] چيقديغنى تصوير ايدن صحيفه (۵۴۹) ، « دپه كوز » ك
دوغديغى واقعه سنه او قدر مشاهدركه ، آرتق ، « دپه كوز » اوغوزلر آناطولى به كلدك دن
صوكرا يونان سيقوبلردن آلمش و حكايه به كيرمش ديه كه محل يوقدر . « باشقيرده » لر ايچنده
« قورقوت آتا اوليا » اوقا ولايتى باشقيردلردن قيرغيز اويماقلىرىنىك بويوك باباسى ديه اعتقاد

ابوليد . . . . . يەنىك حقننده « شورا » محمد عى سىن . . . . . شىخ . دده لىم اولوشىدى [۱]
بوزكه « دده قورقود ، قورقوت آتا ، اير قورقوت ،
...
« هپ بزم انسانهوى اوزان « دده قورقود » مزد . بو « قورقود » ،
دورلىنه عائد مى پيغمبرلىرى - باقىلىرى - اكر تعبير جائز
ايسه - ابراهيملىدر .

اسكى عقیده او قدر قوتلى اولمش ، او قدر تعم ايتمشدركه ،
قوز بيله برار « مسلمان اولسام » صورتمده قبول اتمىكه محبور
قدر « قيرغيز تازاق » توركلرينه يارديم ايمكده دوام ايدىوز ؛ آناطولى
« ۱۷ » نجى عصره قدر الهام وريدىكنده هيچ شبيهه يوقدر .
بستيان و اسلام تاثيرلىنه مقابله ايدرك بوكونه قدر ثولمين ، تورك
نجى سويله مكده اولان دده قورقود (قورقوت آتا) حقيقى تورك
يىنىك حاملدر ؛ اونى اوكره نمك ، مى حرث ايچون الزمدر .

فتى طاشلى كووينده ساكن قيرغيز باشقردلرينك برنجى باباسى بخارا بولنده
ادمل دده قورقوت آتا اولمشدر . . . . .
[۱] « بوكله مض
ص ددا ساحلندىك سندن
« شورا » محمد عى سىن . . . . .